

VUI VỚI NGƯỜI VUI KHÓC VỚI NGƯỜI KHÓC

Trần Mạnh Duyết

Trong ít ngày vừa qua có ít nhất 2 tin vui và 3 tin buồn khi tôi phải suy nghĩ. Một người bạn mời tôi đi du lịch hành nghề trong lãnh vực tâm thần, và một người khác mời mua đất đai công nghiệp thì trả giá bằng triệu. Đó là tin vui. Người kia là ba tin buồn đến đến: Đức Ông của Giám Đức Trung Tâm Công Giáo Việt Nam tại Orange County, CA qua đời, và chỉ cách nhau một ngày sau liên tiếp hai người bạn của hai bạn tôi cũng lần lượt ra đi.

Căn cứ vào lời Thánh Phaolô gửi cho giáo đoàn Rôma: "**Vui với người vui và khóc với người khóc**" (Rm 12:15), thì tôi phải vui với hai tin vui kia trước rồi tiếp đến là buồn với ba tin buồn kia sau.

Vui với người vui là điều dĩ nhiên và dễ rồi. Nhưng buồn hay khóc với người buồn thì cũng dễ chỉ có sao đâu. Mời đi tôi cũng không quan tâm đến việc Kinh Thánh nói gì, thì sao lại vui trước rồi mới đến buồn sau. Nhưng để tâm suy nghĩ, và dành ít phút thỉnh lòng trước Đấng chủ chốt đóng đinh, tôi mới nhận ra Kinh Thánh không đến gần chỉ nói vậy, nhưng thật là thâm thúy, thật là đáng suy ngẫm, và thực hành không riêng trong lãnh vực tâm linh, mà ngay còn cả lãnh vực tâm lý và xã hội nữa. Tóm lại, tôi phải học để vui với người vui, và sau đó là học để biết xoa dịu, chia sẻ với người buồn, người gặp đau khổ cũng như thế khác.

Vui cùng người vui:

Một người sau nhiều năm học hành vất vả, hao tốn tiền của, tâm sức thì được bằng hành nghề dĩ nhiên là vui, và tôi phải vui lây. Một người sau bao công sức, vất vả, dành dụm nay mua được căn nhà mới, tôi phải chung vui là một tình huống. Nhưng vậy vui với người vui thì không có gì khó. Có gì mà cần phải học hỏi.

Nhưng thật ra không phải vậy. Vui với người vui quá là khó. Cái khó không phải là nó một

Cười xã giao, không phải là nói một lời chúc mừng, hoặc tặng quà gì đó một món quà không. Thí dụ, một cây cảnh trong ngày ăn tân gia, hoặc một thiệp chúc mừng một đứa trẻ chào đời. Cái khó là chính bạn trong thâm tâm, tôi có chấp nhận và bằng lòng với sự may mắn, với điếu tuốt lành mà người khác nói đó tốt đẹp hay không? Tôi có nghĩ rằng không những người đó may mắn hơn tôi mà còn giỏi giang và có khả năng hơn tôi không? Với tâm lý thế này thì việc chấp nhận này không hẳn dễ. Người khác bằng qua để bằng hành động tâm sự, khi em thông báo tin vui này với bạn bè thì một số "không tin", một số lại nói, may mắn là ăn may thôi! Còn người có ngôi nhà mới thì những người khác nói là thân nhiệt, trong đó vài người tỏ ra hoài nghi, một vài người thì không nói gì?

Sẽ dĩ nhiên những người làm thịnh hoặc hoài nghi như vậy là vì họ thâm tâm ai đó không chấp nhận sự thua thiệt, kém may mắn của mình, không vui khi thấy người khác hơn mình. Đây là một loại điếu tuốt của thái độ thiêu khiếm tốn và ghen tỵ. Mà vì mang tâm tình ghen tỵ nên không vui, và không thể vui một cách bác ái, đúng nghĩa. Điếu tuốt này cũng chính Thánh Phaolô đã điếu tuốt ngay sau khi khuyên ta biết vui với người khác vui: "... **đừng tự cao tự đại, những ham thích những gì hèn mọn. Anh em đừng ngạo cho mình là khôn ngoan**" (12:16).

Căn bản của hạnh phúc, của niềm vui chân thật là gì đó. Tâm lý sống bình an với người khác cũng là gì đó. Tóm lại, để vui với người khác vui ta cần phải làm hai điếu tuốt: Chấp nhận sự thật là người khác nào đó may mắn hơn mình, tài khéo hơn mình, và lo ngại tính tự ty mình khi có ai đó hơn mình. Nói một cách thực tế, đó là phải hạ cái tôi "tự cao tự đại," mà phải trau dồi tìm kiếm cái bằng ngã đích thực của mình trong tất cả sự yếu đuối và tất cả của nó. Rồi phải yêu những cái thuộc về chính mình. Chỉ có thế, khi ta chung vui, hoặc chia vui với ai, ta mới không cảm thấy một cái gì thua thiệt, không cảm thấy bị ái và ghen tỵ. Và sẽ chung vui với cả ta mới phát xuất từ cõi lòng yêu mến, kính trọng, mừng cho người khác đó.

Khóc cùng kẻ khác:

Đây cũng là một sự chia sẻ đòi hỏi phải thật lòng. Khi một người khác gặp điếu tuốt gì xui xẻo, thì nhiên ai cũng thấy mình được may mắn, được chúc phúc hơn những nhân đang phải điếu tuốt với những người khác hoặc đau khổ. Những cảm xúc lỗi tình cảm ta lúc đó như thế nào? Và ta nhìn những sự may mắn ấy như thế nào, cũng như nhìn những điếu tuốt kém may mắn của người khác như thế nào? Dù luôn luôn sẵn lòng là những sự kiện không giúp và giúp cho những nhân nhân bản tốt, thiên tai ở Việt Nam đã sự chui vào túi những quan chức tham ô, mặc dù trên truyền thanh, truyền hình, báo chí họ vẫn kêu gọi sự giúp đỡ của cộng đồng xã hội nhân danh tình thương, nhân danh những nhân nhân bất hạnh, đáng thương. Người điếu tuốt đó là những người bị mất cá sấu, và những người bị mất gia nhân, gia nghiệp.

Thông cảm được sự mất mát, đau đớn, kém may mắn của người khác là một mặt kinh nghiệm

thực hành mà chúng có thể rút ra từ những khó khăn của chính mình, từ một trái tim nhân ái, từ lòng vị tha. Chia sẻ những mất mát, đau đớn của anh em mình một cách thực lòng là những chia sẻ mà theo thánh Têrêsa Calcutta, khi nói cho con tim rõ máu!

Vui với người vui, khóc với người khóc

Bạn tính con người với cái thói yêu cái tôi của mình mà không yêu chính mình, trông cái tôi của mình mà không trông chính mình. Tự quan niệm mình đi lên và chúng quan trọng, con người thì người có khuynh hướng đi cao mình, tự cao, tự đi với chính mình, vì thế chúng nhìn ai đó hơn hoặc bằng mình là một điều khó. Người khác, khi so sánh với những bất hạnh, những buồn phiền của người khác là điều mà chúng tình con người tự nhiên luôn luôn thích thú và có thể làm được.

Tóm lại, dù vui hay buồn, dù chúng vui hay sẽ buồn, để thực hiện được điều này, đòi hỏi ta phải có cái nhìn công bằng với mình và với người khác. Một từ tiếng mà theo thánh Phaolô không được **"tự cao tự đi, những ham thích những gì hèn mọn. Anh em đừng cho mình là không ngoan" (12:16)**. Tự tiếng này ý nghĩa nghe xem ra dễ dàng, nhưng đi vào thực hành là một điều hết sức khó khăn. Tuy nhiên, chúng khi làm được điều này thì niềm vui hay nỗi buồn khi ta chia sẻ với người khác mới chính là những chia sẻ phát xuất từ con tim, và làm cho người nghe cảm thấy sung sướng, khích lệ và an ủi.
